

Druk nr 2814

Warszawa, 27 marca 2001 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
III kadencja
Komisja Małych i Średnich
Przedsiębiorstw
MSP-0120-2-2001

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 29 ust. 2 regulaminu Sejmu, Komisja Małych i Średnich Przedsiębiorstw wnosi projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o rachunkowości.

Do reprezentowania Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Adam Szejnfeld.

Przewodniczący Komisji

(-) Jacek Piechota

USTAWA
z dnia 2001r.

o zmianie ustawy o rachunkowości

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z 1997r. Nr 32, poz. 183, Nr 43, poz. 272, Nr 88, poz. 554, Nr 118, poz. 754, Nr 139, poz. 933 i 934, Nr 140, poz. 939 i Nr 141, poz. 945, z 1998r. Nr 60, poz. 382, Nr 106, poz. 668 i Nr 107, poz. 669 i Nr 155, poz. 1014, z 1999 r. Nr 9, poz. 75 i Nr 83, poz. 931 oraz z 2000r. Nr 60, poz. 703, Nr 94, poz. 1037 i Nr 113, poz. 1186) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 ust. 1 pkt 2 zwrot: „i spółek cywilnych osób fizycznych” zastępuje się zwrotem: „oraz spółek cywilnych, spółek jawnych i spółek partnerskich, których wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne”;
- 2) w art. 2 ust. 2 zwrot: „lub spółka cywilna osób fizycznych”, zastępuje się zwrotem: „oraz spółka cywilna, spółka jawna i spółka partnerska, których wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne”;
- 3) w art. 12 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Można nie zamykać i nie otwierać ksiąg rachunkowych w przypadku przekształcenia spółki cywilnej, w tym spółki cywilnej osób fizycznych, a także przekształcenia spółki osobowej w inną spółkę osobową, jak również w przypadku połączenia jednostek, gdy w myśl ustawy rozliczenie przejęcia jednostki następuje metodą łączenia udziałów i nie powoduje powstania nowej jednostki.”

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Przedłożony projekt ustawy przewiduje dokonanie nowelizacji ustawy o rachunkowości w sposób, który będzie realizował deklarowaną przez rząd i Parlament politykę odbiurokratyzowania gospodarki i uproszczenia prowadzenia działalności przez małe i średnie przedsiębiorstwa.

Przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121, poz. 591, z późniejszymi zmianami) określają zasady prowadzenia rachunkowości przez przedsiębiorców działających w formie spółek handlowych i innych osób prawnych (z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego). Ustawodawca mając na względzie ochronę małych i średnich firm związaną z uciążliwością i kosztownością prowadzenia pełnej rachunkowości ustalił, iż są one obowiązane do prowadzenia rachunkowości w oparciu o przepisy ustawy tylko w sytuacji, kiedy ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i usług finansowych za poprzedni rok obrotowy osiągną, co najmniej równowartości 800.000 EURO (art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości). Dotyczy to tych przedsiębiorców, którzy w obecnym stanie prawnym prowadzą działalność gospodarczą jako osoby fizyczne lub w formie spółki cywilnej utworzonej przez takie osoby. Przedsiębiorcy tacy z zastrzeżeniem, że nie osiągają przychodów co najmniej 800.000 EURO nie są zobowiązani do prowadzenia pełnej rachunkowości, która jest dalece sformalizowana, czasochłonna i bardzo kosztowna. Podmioty takie prowadzą rachunkowość w oparciu o przepisy podatkowe. Podstawową rolę odgrywają tu przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 962, z późniejszymi zmianami), ustawa z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 144, poz. 926, z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 1999 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (Dz. U. Nr 105, poz. 1199). Zatem w stosunku do małych i średnich przedsiębiorstw ustawodawca przewidział prostszą formę rozliczeń, dokonywaną poprzez opłacanie zryczałtowanego podatku dochodowego lub prowadzenie podatkowej księgi przychodów i rozchodów.

Obowiązujące dotychczas, korzystne dla małych i średnich przedsiębiorstw rozwiązania prawne w zakresie rachunkowości zostały w istotny sposób ograniczone w chwili wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037). Przepisy art. 26 § 3 w zw. z § 4 powołanej ustawy nakładają na wspólników spółki cywilnej

obowiązek zgłoszenia spółki do rejestru handlowego w sytuacji, kiedy jej przychody netto ze sprzedaży towarów lub świadczenia usług w każdym z dwóch kolejnych lat obrotowych osiągnęły równowartość w walucie polskiej, co najmniej 400.000 EURO. Z chwilą wpisu do rejestru spółka cywilna staje się spółką jawną i tym samym zobowiązana jest na podstawie przepisów ustawy o rachunkowości do prowadzenia pełnej rachunkowości, z którą wiąza się utrudnienia, o których była mowa wyżej. W myśl natomiast art. 626 Kodeksu spółek handlowych, w związku z art. 633, dla części przedsiębiorców obowiązki te powstały już z dniem 1 stycznia 2001r., choć odnoszą się będą do sytuacji spółek cywilnych jeszcze sprzed wejścia ustawy w życie.

W zaistniałej sytuacji - zdaniem Komisji Małych i Średnich Przedsiębiorstw - niezbędne jest dokonanie nowelizacji ustawy o rachunkowości, tak by małe i średnie firmy mogły w dalszym ciągu prowadzić uproszczoną, zdecydowanie bardziej dopasowaną do rozmiarów ich działalności, rachunkowość nawet po zmianie swojego statusu prawnego.

Celem więc proponowanej nowelizacji ustawy o rachunkowości ("Ustawa") jest usunięcie niespójności między art. 2 Ustawy a art. 26 §4 K.s.h., który zmierza do uproszczonego przekształcenia w spółki jawne większych spółek cywilnych, których roczny przychód przekracza równowartość w złotych 400.000 EURO w każdym z dwóch kolejnych lat obrotowych. Obowiązujący przepis art. 2 ust. 1 Ustawy przewiduje natomiast, że z przywileju prowadzenia uproszczonej księgowości mogą korzystać wyłącznie osoby fizyczne i spółki cywilne osób fizycznych, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów i usług za poprzedni rok obrotowy wyniosły mniej niż równowartość w walucie polskiej 800.000 EURO. Z możliwości takiej - postrzeganej jako istotny przywilej przez wielu przedsiębiorców - nie korzystają natomiast żadne spółki handlowe nawet, jeśli ich przychody są wielokrotnie niższe niż przychody spółek cywilnych. Wobec niejednolitego traktowania spółek prawa cywilnego i handlowych spółek osobowych, przedsiębiorcy prowadzący działalność w formie spółek cywilnych postrzegają utratę przywileju prowadzenia uproszczonej rachunkowości z chwilą przekształcenia ich spółek w spółki jawne jako istotne obciążenie i trwały koszt restrukturyzacji przewidzianej przez ustawodawcę. Dlatego jest sprawą pilną, aby usunąć tę przeszkodę, która utrudnia osiągnięcie jednego z ważnych celów reformy prawa podmiotów gospodarczych (przedsiębiorców) przewidzianej w K.s.h., Prawie o działalności gospodarczej oraz ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym. Proponowana zmiana art. 2 Ustawy, zakłada jednakowe traktowanie spółek cywilnych i niektórych osobowych spółek handlowych, których wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne. Nie ma bowiem żadnych uzasadnionych powodów, aby z prawa wyboru prowadzenia uproszczonej księgowości nie mogła skorzystać np. spółka jawna, której przychody wynoszą równowartość złotową 40.000 EURO, podczas gdy przywilej ten przysługuje spółce cywilnej osiągającej niemal dwudziestokrotnie wyższe przychody (np. 790.000 EURO). Przyjęcie tej

propozycji przez Wysoki Sejm ułatwiłoby niewątpliwie proces przekształcenia spółek cywilnych w spółki jawne. Przyczyny pozbawienia spółek cywilnych statusu przedsiębiorców były szeroko uzasadnione zwłaszcza w czasie prac nad ustawami o KRS, Prawem o działalności gospodarczej i K.s.h. Praktyka dowodzi, że spółki cywilne większych rozmiarów stanowią poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa obrotu. Od czasu gdy orzecznictwo Sądu Najwyższego odmawia im zdolności prawnej, utrudnia to prowadzenie działalności gospodarczej samym wspólnikom. Nie ma również przekonywujących argumentów, aby traktować bardziej surowo spółki jawne i spółki partnerskie niż spółki cywilne. Są to również spółki osobowe i przywilej prowadzenia ograniczonej księgowości dotyczyłby - tak jak dotychczas - tylko spółek z wyłącznym udziałem osób fizycznych. Projekt zakłada, że spółki jawne i partnerskie mogłyby zdecydować same o ewentualnym wyborze prowadzenia pełnej rachunkowości przewidzianej w Ustawie (art. 2 ust. 2), tak jak to mogą czynić obecnie spółki cywilne.

Projekt ustawy nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Pozwoli natomiast przedsiębiorcom na zmniejszenie kosztów związanych z prowadzeniem pełnej rachunkowości.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, dnia 20 marca 2001 r.

Pan
Poseł Jacek Piechota
Przewodniczący
Komisji Małych i Średnich
Przedsiębiorstw

Opinia

w sprawie zgodności komisyjnego projektu ustawy o rachunkowości z prawem Unii Europejskiej

1. Uwaga wstępna:

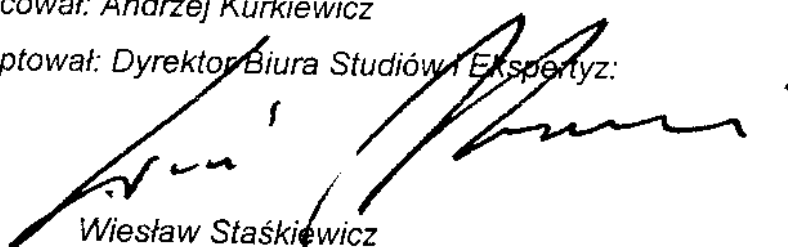
Przepis art. 31 ust. 2 pkt 7 Regulaminu Sejmu nie wymaga przedłożenia opinii w sprawie zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej. Przepis ten nakłada natomiast obowiązek złożenia oświadczenia co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Niniejsza opinia nie jest więc opinią sporządzoną na podstawie Regulaminu Sejmu i nie zastępuje opinii w sprawie zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej w rozumieniu art. 31 ust. 7 Regulaminu Sejmu. Może jedynie służyć wnioskodawcy (Komisji Małych i Średnich Przedsiębiorstw) jako wskazówka do treści jednego z koniecznych elementów uzasadnienia projektu ustawy - „oświadczenia o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej lub o stopniu i powodach niezgodności z tym prawem albo oświadczeni[a], że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej” (art. 31 ust. 2 pkt 7 Regulaminu). Oświadczenie to składa sam wnioskodawca i nie ma ono charakteru opinii eksperckiej.

2. Projekt przewiduje zmianę ustawy o rachunkowości w ten sposób, że w art. 2 ustawy dotychczasowe uprawnienia spółek cywilnych rozciąga również na spółki jawne i partnerskie, których wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne. Ponadto projekt przewiduje uproszczenie zasad otwierania i zamykania ksiąg rachunkowych w przypadku przekształcenia się spółek osobowych, gdy przekształcenie następuje przez połączenie jednostek metodą łączenia udziałów i nie powoduje powstania nowej jednostki.
3. Prawo wspólnotowe nie zawiera regulacji odnoszących się bezpośrednio do przedstawionego projektu ustawy. Propozycje zawarte w projekcie nie naruszają przepisów prawa wspólnotowego dotyczących rachunkowości.

Opracował: Andrzej Kurkiewicz

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz:

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, rachunkowość

Warszawa, dnia 18 kwietnia 2001 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności komisijnego projektu ustawy o zmianie ustawy o
rachunkowości z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 z późn. zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektowana zmiana ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości ma na celu rozszerzenie obowiązywania zasad określonych w art. 2 ust. 1 pkt 2 i art. 2 ust. 2 również na spółki jawne i partnerskie, których wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne. Ponadto projekt przewiduje zmiany w zakresie otwierania i zamykania ksiąg w przypadku niektórych przekształceń spółek.

2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem

Prawo wspólnotowe nie reguluje materii objętej proponowaną zmianą ustawy.

3. Układ Europejski

Żadne z postanowień Układu ustanawiającego stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) nie dotyczy materii objętej zakresem omawianego projektu.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego i postanowień Układu Europejskiego

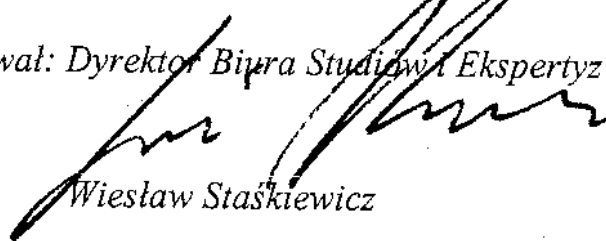
Zakres przedmiotowy proponowanych zmian w ustawie o zmianie ustawy o rachunkowości nie jest objęty przepisami prawa wspólnotowego ani postanowieniami Układu Europejskiego.

5. Konkluzje:

Zakres przedmiotowy opiniowanego projektu ustawy nie jest objęty zakresem prawa wspólnotowego i obowiązkiem dostosowawczym wynikającym z Układu Europejskiego.

Opracował: Zespół Integracji Europejskiej

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy Rex: Unia Europejska, rachunkowość, spółki

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 25 kwietnia 2001 r.

Cena - 0,48 zł + 22% VAT

